

Jak to vlastně bylo s touto knihou

Milé děti. Dřív, než se pustíte do čtení těchto nejtajuplnějších a nejzábavnějších pohádek, dovolte nám, abychom vám vysvětlili, proč zde dodnes tyto pohádky nebyly. Byly totiž dlouho, dlouho schované. Nikdo je však neschoval, jen je někdo položil tam, kam neměl, jako když si dohrajete s tatínkovými cigaretami nebo maminčinou kulmou a pak to vše necháte ležet v předsíni na podlaze u zápalek, se kterými jste si hrály včera.

Pohádky, které držíte v rukou, jsou staré slovenské pohádky. Jistě znáte příběh o Janku Hraškovi, o soli nad zlato, o lavičce, které se říkalo pamodaj, a dodnes sotvako ví, co slovo pamodaj vlastně znamená. A takto bychom mohli vyjmenovat mnoho dalších pohádek. Ty se jednou našly a někdo je přepsal. Pokud si zapamatujete jméno Dobšínský, určitě to nebude pro vás na škodu, protože tento pán sesbíral spoustu pohádek, které dnes zná mnoho dětí. Kniha, ve které právě listujete, měla, naopak, smůlu, že ji objevili až minulý týden v jedné salaši. Ta salaš se bude bourat, protože na jejím místě vyroste areál pro skokany do dálky. Ale i sport musíme podporovat, a kdyby se salaš nezbourala, tento starý zaprášený svazek zapomenutých pohádek z let 1787 až 1789 by se nikdy nenašel. Jsou to pohádky velmi staré a kdysi v staré slovenštině se jmenovaly *Poviedanky starjeho bači i prihodi jeho*, co bychom mohli přeložit jako *Povídání starého bačí a jeho příhody*. Knihu s tímto názvem, který by mohl rovnou znít *Kniha, kde si přečtete pohádky a tak*, by si určitě nikdo nekoupil. Není lákavý ani hezký, proto se tato kniha jmenuje *Zapomenuté slovenské pohádky*, a vy, milé děti, jste teď první z málopočetného rodu Slováků, které si je přečtou.

Brynzovníci

Žil byl jeden bača kdesi daleko na salaši jen se dvěma ovečkami. Jmenovaly se Květa a Milada. S bačou se příliš nekamarádily, protože bača byl trochu líný, ani na pastvu se mu nechtělo je vyhánět. Tak se Květa a Milada často pásly samy, okousávaly vysokotatranskou trávu a pomlouvaly baču.

„Bé, bééééézbožný obééééézní bááááááča,“ postěžovala se Květa Miladě.

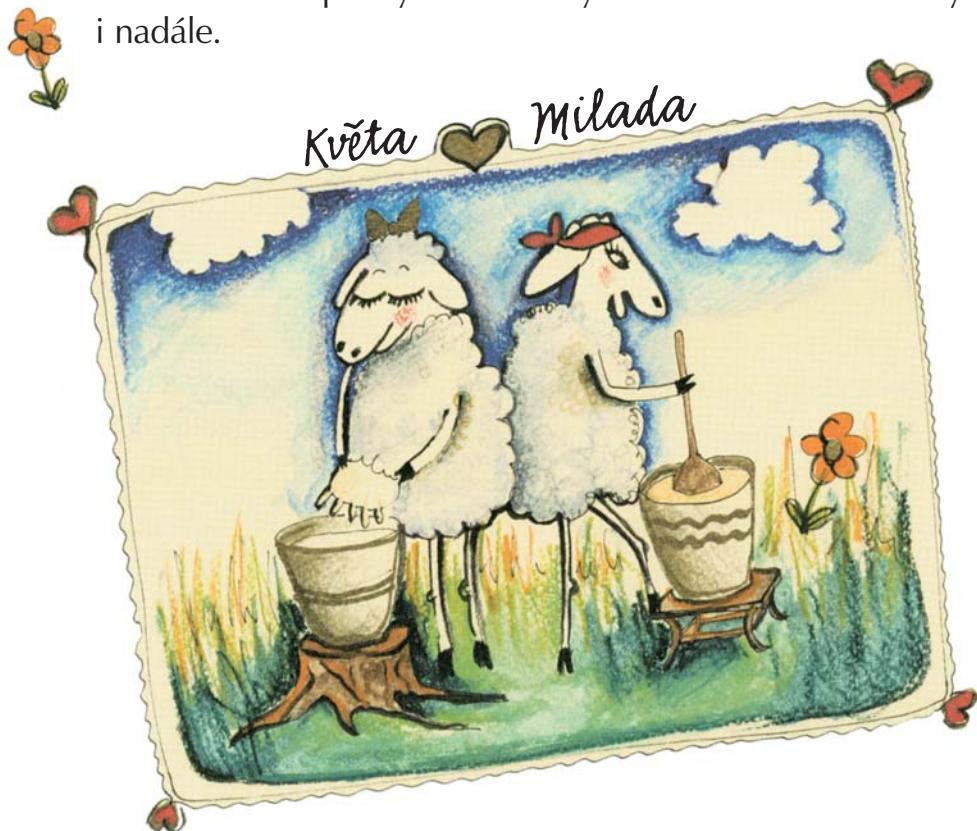
„Bé, nezbééééhlý v běéééézném bačování. Bééé,“ souhlasila Milada s Květou.

Baču však ovce netrápily. Ty se totiž zásluhou jeho lenosti ostatně samy naučily podojit, přinést mléko do salaše a všemi možnými procedurami z něj vyrobit to, čeho bylo zapotřebí. Procedury teď nebudeme popisovat, protože byste k tomu potřebovaly minimálně střední potravinářskou školu s nástavbou, a tu zřejmě, milé děti, nemáte. Salaš jednoduše fungovala výborně, přestože bača vůbec, ale absolutně vůbec nic nedělal. Vlastně moment. Dělal. Malým nožíčkem vyřezával do oštěpků¹ obrázky – různé výjevy ze svého vlastního života. Jelikož bača celý život jenom seděl a vyrýval ornamenty do oštěpků, tak do těch oštěpků vyřezával nožíkem sebe, jak sedí a vyřezává nožíkem do oštěpků sebe, jak sedí a vyřezává nožíkem do oštěpků sebe, jak...

¹ Pozn. red: **Oštiepok**, česky **oštěpek**, je tradiční výrobek z ovčího sýra ze Slovenska nebo Valašska.

A tak to šlo dál a dál a na salaši se nic nedělo. Milada a Květa, zmíněné ovce, se nahněvaly. Proč by ony měly dělat všechno a bača jen slíznout veškerou slávu a pochvaly za výtečné oštěpky? A tak si řekly jedno velké, hlasité a společné: „Béééééé.“

Už nebudou dělat práci za baču. Nebudou dělat nic. Jak řekly, tak i udělaly. Do salaše odnesly poslední kbelík mléka, dokončily poslední proceduru, kterou vám teď nepopíšeme, protože byste k tomu potřebovaly minimálně střední mlékařskou školu se stáží ve Švýcarsku. Jedním slovem, vykašaly se na všechno. Anebo tedy čtyřmi slovy. Potom Milada a Květa vyběhly na sousední pastvu za jinými ovci, které nosily i náušnice, a daly si taky takové nastřelit do uší. A od té chvíle patřily k těm novým ovečkám a s nimi žily i nadále.

Bača si odchodu svých dvou jediných oveček ani nevšiml, protože byl myslí hodně vnořený do vyřezávání víte čeho a do víte čeho. Nevšiml si ani, když se přihodilo něco neuvěřitelného, zázračného a pohádkového. To se ale dozvítě až zítra, milé děti, teď je už čas jít spát.

No dobře, dobře, to vám ještě prozradíme, jinak byste asi neusnuly a zítra na výtvarce byste samou únavou z modelíny vymodelovaly nějaký váleček bez hlavy a paty a zase byste musely paní učitelku přesvědčovat, že takhle váš tatínek skutečně vypadá. A to my v pohádkové knížce nechceme.

Takže si to zopakujeme. Ovce jsou pryč, bača je sám a vyřezává... vy víte co a víte, do čeho. Jak jsme již zmínili, ovce nechaly zprocedurované mlíčko v kbelíku a odešly. A to mlíčko se najednou z ničeho nic začalo hemžit, hemlesit, bublat, zvedat – a najednou z něj byla brynda. To by nebylo nic výjimečného, jenže ta brynda začala nabývat zvláštních tvarů. Kbelík se tak silně otřásal a skákal, že bača poprvé v životě něco křivě vyřezal do oštěpku. Bum, báč, bum, báč, třesk, plesk a kbelík se vykbelil na zem.

Pomaloučku, pomalu z něj začaly vylézat jakési bílé postavičky. Vypadaly jako panáčci z bílé modelíny. Samozřejmě, že nebyli z modelíny, ale z bryndy a nebyli to panáčci, ale brynzovníci. Malí, měkkí lidé s měkkým srdcem a malým mozečkem. Nebyli moudří, ale dobrí a od chvíle, co se narodili na této opuštěné salaši, častokrát pomohli mnohým lidem i zvířátkům. Ale to všechno se dozvítě opravdu až zítra a během dalších dnů, až si přečtete tyto zapomenuté slovenské pohádky. I brynzovníci už totiž potřebují jít spát, protože narodit se je moc únavná záležitost a kromě toho by si ještě měli rychle najít nějaké chladné místečko na noc, aby se do rána nezkazili.